

SYKKELEKSPERTEN:

TORD BERN
HANSEN

27 PLUS ER DET NYE HJULFORMATET FOR STI OG MORO

Liker du å sykle stier, eller skulle du ønske at du behersket stisykling bedre, kan du like gjerne lære deg begrepet 27 PLUS først som sist.

TEKST: TORD BERN HANSEN FOTO: PRODUSENTENE

Det var enklere før. Terrengsykkelen hadde 26" hjul, var av stål, det var stiv gaffel foran og bak, og det holdt å velge mønster og bredde på dekkene. Etterhvert har syklistene blitt stilt overfor flere og flere valg. Først var det stiv gaffel eller frontdemper. Deretter måtte vi velge mellom v-brems eller skivebrems. Så dukket de lette fulldemperne opp og kunne være gode alternativer til halvdempere selv for de som ønsket å sykle raskt på norske maratonritt. Midt oppi dette har diskusjonene om rammemateriale pågått, skulle det være stål, aluminium, karbon eller titan.

Etter 2010 har det vært hjuldimensjonens tidsperiode. Først dukket 29" opp som alternativ til 26". Diskusjonene om hva som var best var mange, men i dag har 29" fått godt fotfeste i bransjen grunnet lavere rullemotstand, bedre grep og større trykkgrep utfor. Disse egenskapene oppveier for de fleste litt økt vekt og noe tregere håndtering. 26" er på vei ut i de høyere prisklasser og mer en hjulstørrelse til transport og for barn som ikke er store nok. Enkelte merker i bransjen hadde ikke trua på 29" og har i ettertid tappt markedsandeler. Støvet etter kampen mellom 26" og 29" hadde knapt lagt seg før Scott lanserte den nye dimensjonen 27" som også kalles 650B. Denne gangen turte ikke produsentene å sitte på gjerdet for å vente på hva brukerne skulle velge, og den nye hjuldimensjonen fikk raskt innpass, og var vel i praksis det siste nådestøtet til 26" i høyere prisklasser. 27" har fått godt innpass blant de som syntes at 29" ble for treg å manøvrere i teknisk terreng eller som syntes at en sykkel med 29" ble for stor. Flere produsenter tilbyr nå både 27" og 29" i den samme modellen, men med bare 27" i de minste størrelsene og 29" i de største. Omtrent samtidig kom tjukkhjulingen eller fatbiken. Den hadde 26" hjul og dekkbredde fra 4-5". Denne dimensjonen ble aldri en konkurrent til de vanlige terrengsyklene og for de fleste ble dette en sykkel nr. 2 eller 3 for bruk på snø. I

tilllegg brukes den av en del entusiaster til mer rolig turpreget sykling og på "ekspedisjoner".

I sommer viste det seg at enda en hjulstørrelse virkelig var på gang, 27 PLUS (skrives også 27+ eller B+).

HVA ER 27 PLUS?

Felgdiameteren er den samme som for vanlige 27" hjul, men dekkbredden er 2.8-3.2" i motsetning til 2-2.4" som er de vanligste dimensjonene for terrengsykling. Specialized og Scott er tidlig ute, og har begge flere 27 PLUS modeller i 2016. Vi var heldige og fikk låne en Scott Genius 700 PLUS på test tidligere i høst. Dette er en stisykkel med 130 mm vandring. Med på testturene hadde vi en 700 PLUS og en tilsvarende Genius med 29" hjul.

Det første som slo oss var at fatbike følelsen vi hadde ventet, ikke var der. Vi hadde trodd sykkelene skulle være veldig treg å svinge og trække, men den følelsen fikk vi definitivt ikke. Med 3.0" dekk var dekkene litt tyngre enn 29" i 2.3", og litt forskjell kjente vi, men absolutt ikke noe vi tenkte på.

Etter et lite stykke på grus og asfalt bar det inn på sti. På grunn av det store dekkvolumet kunne vi gå helt ned til rundt 1 bar i dekktrykk mot snaut 2 som vi vanligvis bruker på sti med 29". Etter den første stisnutten på 300 meter med steiner og røtter kom vi ut i andre enden med et stort glis om munnen, men rytteren på 27 PLUS hadde det definitivt største gliset. Vi kjørte nye stier både nedover, bortover og oppover, og var ikke i tvil etter første testtur med både 27 PLUS og 29". Gitt samme dekkmønster og gummiblanding har 27 PLUS bedre komfort. Du legger mye mindre merke til ujevnheter i underlaget. Vi prøvde å oppnå samme komfort med 29" hjulene ved å senke dekktrykket, men da fikk vi gjennomslag mot røtter og steiner og punkterte. Nedover på stier med røtter og steiner opplevde vi større trykkgrep med 27 PLUS enn med 29". Tester i tyske Bike bekrefter vår opplevelse og viser at

sykler med 27 PLUS ruller raskere over ujevnheter enn 29".

Oppover på sti kom vi også opp flere steder enn med 29" siden lavt lufttrykk og brede dekk ga større anleggsflate og bedre grep. Tester Bike har gjort viser imidlertid at denne fordelene kun er der med 3.0" dekk. Går du ned mot 2.8" i dekkbredde blir diameteren på dekket vesentlig mindre enn på en 29", og en 29" er vel så bra. Det store volumet gir sannsynligvis også bedre punkteringsbeskyttelse.

MANGE FORDELER, MEN ER DET NOEN ULEMPER?

En ny standard gir naturlig nok litt mindre utvalg i sykler, dekk og hjul i begynnelsen. Men med både Scott, Cannondale og Specialized på sykkelensiden, og Schwalbe, Specialized, WTB, Vee Tires, og Panaracer med fler på dekkensiden, bør ikke bekymringene være for store.

Som når 29" kom på markedet for fullt rundt 2011, er også de første sykkelmodellene av 27 PLUS omkring 1 kg tyngre enn sine tilsvarende 29" modeller. I løpet av et par år vil sannsynligvis differansen komme ned mot 500 gram, som tilsvarer den faktiske forskjellen i materialbehovet til dekk og felgbredde.

Både Scott og Specialized lager sine fulldemperer med samme fronttriangel og tilnærmet samme geometri i bakrammen som 29". Siden 27 PLUS dekkene har litt mindre radius enn 29", blir bakkeklaringen til krankarmen litt dårligere. Med 3.0" dekk er forskjellen i radius 6-7 mm og vi synes ikke det er plagsomt til teknisk stisykling. Med 2.8" dekk blir forskjellen større, og pedalene vil slå merkbart oftere ned på steiner og andre ujevnheter.

På asfalt og hardt underlag er rullemotstanden på et 27 PLUS dekk høyere enn på tilsvarende 29", og jeg merket at jeg måtte legge litt mer trøkk i pedalene for å holde følge med min vanlige turkamerat. Med en gang underlaget blir løst eller ujevnt, er forskjellen borte.

Scott Genius 27PLUS (nederst) vs Genius 29'er (øverst). To forholdsvis like sykler.

For å få plass til 3.0" dekk i bakrammen uten å øke krankbredden merkbart, leveres de fleste 27 PLUS sykler med kun ett drev foran og 11 bak. Det gir mindre forskjell mellom letteste og tyngste gir enn om du har med to-delt krank. Om du bruker sykkelens din til enten stisykling eller grussykling er ikke dette noe problem, men en kombinasjon er utfordrende da det enten blir passe i bratte motbakker på sti, og for lett på flat grus, eller motsatt.

Med 27 PLUS har også produsentene valgt en ny standard på nav som kalles boost. Navene foran og bak er litt bredere enn det som er vanlig i dag. Det betyr at det ikke uten videre er mulig å sette vanlige 29" hjul på en 27 PLUS sykkel, eller 27 PLUS hjul på en 29"

sykkel. Vi har imidlertid sett litt mer på ombygningsmuligheter for å få to sykler i en. Det kan de spesielt interesserte lese mer om på www.bernhansen.com.

OPPSUMMERING

Til stisykling opplever jeg 27 PLUS hjulstørrelsen som en klar fordel. Bedre komfort, trykkgrep i utforkjøring og bedre grep oppover er viktige faktorer å ha med seg. Om det ruller litt dårligere på grus og asfalt har ingen betydning for denne sykkeltypen. 27 PLUS vil også gi de som er usikre på stisykling en bedre opplevelse.

Til ren grussykling og enkle maratonritt er det en ulempe med 27 PLUS. Dekkene har

høyere rullemotstand og større bredde gir mer luftmotstand. Om du i utgangspunktet er stisyklist og en 27 PLUS er din eneste sykkel, bør det imidlertid ikke hindre deg fra deltagelse. Med et par 27 PLUS dekk med lettrullende mønster og et dekktrykk nærmere det du bruker på en vanlig 29", vil jeg tro at forskjellen mellom 29" og 27 PLUS ikke er mer enn et par minutter på Birken. Her utgjør luftmotstand og tråkeeffektiviteten som følge av sittestilling og sykkeltype en større forskjell. På Ultrabirken med nytt startsted som sannsynligvis gir mindre grus, og Terrengsykkelrittet er jeg usikker på om 27 PLUS eller 29" er den raskeste dekkdimensjonen.